

Ordblindestrategi Feldborg Frie Børneunivers

Feldborg Frie Børneunivers ordblindestrategi er et dynamisk arbejdsredskab og bliver tilrettet hvert skoleår.

Det grundlæggende lydprincip i det danske sprog er lydprincippet. Ordblinde elever har svært ved at udnytte skriftens lydprincip, og det er derfor svært at udvikle sikker og flydende ordafkodning samt sikker flydende stavefærdighed.

Vi er på Feldborg Frie Børneunivers forpligtigede til at tilrette undervisningen således, at elever med dysleksi får den fornødne hjælp. Undervisningen skal tilrettelægges, så eleverne trives samt udvikler deres læsning og skrivning. Derudover er vores mål at gøre eleverne selvhjulpne og sikre i brugen af deres hjælpemidler.

På Feldborg Frie Børneunivers kan vi tilbyde:

Hurtig identifikation af elever med læsevanskeligheder og udredning af deres specifikke behov

Allerede fra vuggestuealderen kan man se risikotegn på ordblindhed/læsevanskeligheder.

Risikotegnene, som man skal være opmærksomme på, er:

- Ordblindhed eller læsevanskeligheder i familien
- Barnet har vanskeligheder med talesproget
- Barnet har forsinket taleudvikling
- Barnet bruger i lang tid enkeltord i stedet for sætninger
- Barnet har svært ved at få styr på udtalen af ord med flere konsonanter (f.eks. strømpe, springe, længst)
- Barnet har vanskeligheder ved hurtigt at benævne ord
- Barnet har vanskeligheder med at huske sangtekster, at rime og remse og følge længere beskeder
- Barnet viser ringe interesse for bogstaver (fx i eget navn) eller bøger.

I vuggestuen samt i børnehaven er sprogvejlederen samt de øvrige pædagoger opmærksomme på dette og sætter derfor ind med en tidlig målrettet indsats, som støtter det enkelte barns sproglige udvikling. (smtte – model, forældresamarbejde, talelærer).

I skolen er der udarbejdet et årshjul, hvori der er synliggjort, hvem der har ansvar for hvad, og hvornår og hvordan der sættes ind.

Forebyggende indsats:

Den forebyggende indsats sker ved sprogscreeninger, og vi benytter Rambøll sprogvurderinger i institutionen og i 0. klasse. På baggrund af disse screeninger er det muligt at identificere børn med sproglyds- og andre vanskeligheder og sætte ind med en tidlig målrettet indsats fx intensiv undervisning i bogstaverne eller med materialet Alkalær.

I starten, midten og slutningen af 1. klasse bliver alle i klassen testet med Risikotest for ordblindhed, som bidrager til en tidlig identifikation af elever, der har forhøjet risiko for at udvikle alvorlige afkodningsvanskeligheder. Herefter skal der sættes ind med et forløb med fx Alkalær, hvis det skønnes.

Herudover er dansklæreren opmærksom på elever i den daglige undervisning, som udviser tegn på vanskeligheder i skriftsprogstilignelsen.

Den foregribende indsats:

I slutningen af 2. klasse bliver eleverne testet med DVO (**D**ansk **V**idenscenter for **O**rdblinde's screeningsmateriale). Elever, som scorer lavt i den indledende screening bliver herefter testet med en individuel undersøgelse i starten af 3. klasse. De elever, som har behov for særlig undervisning i afkodningsstrategier, som omfatter systematisk undervisning i skriftens basale lydprincip/skriftens fonematiske princip for standardlyde, svarende til minimum VAKS- kursets (VAKS: Vælg Afkodnings Strategi) to første dele: lyd-for-lyd og rimstrategien, bliver tilbudt dette i starten af 3. klasse. Efter endt kursus vil der ske en opfølgning på DVO-resultaterne fra 2. klasse og herefter vurderes hvorvidt der skal udredes for dysleksi vha. Ordblindetesten fra marts måned i 3. klasse. Hensigten er at identificere alle elever med dysleksi inden udgangen af 3. klasse. Elever, hvor der er mistanke om ordblindhed på baggrund af observation i undervisningen og test, bliver ligeledes testet med Ordblindetesten.

Før en national ordblinde test: For at kvalificere vurderingen af ordblindetestens resultater, skal følgende forhold være afklaret inden gennemførelsen.

- Eleven skal have klare vanskeligheder i læsning og/eller stavning.
- Eleven skal have vanskeligheder med at udnytte skriftens basale lydprincip.
- Der må ikke være andre vanskeligheder, der på en enkel måde forklarer vanskelighederne med afkodning: Stærk syns- eller høre nedsættelse, svære sproglige vanskeligheder, hjerneskade, omfattende generelle indlæringsvanskeligheder eller mangelfuld undervisning i skriftens principper.
- Eleven skal aktivt have gennemført systematisk undervisning i skriftens basale lydprincip.

Indgribende undervisning

Når dysleksi er konstateret i 3. klasse, iværksættes en særlig tilrettelagt undervisning, hvilket sker dels ved afhjælpning af læsevanskeligheder (tilmelding af NOTA: Nationalbiblioteket for mennesker med læsevanskeligheder) og dels ved kompensering for læsevanskeligheder. Afhjælpning af læsevanskeligheder foregår ved struktureret læseundervisning med udgangspunkt i elevens nærmeste udviklingszone. Kompensering for læsevanskelighederne kan foregå på flere måder:

- **Inkluderende klasserumsundervisning:** Eleven deltager med kompenserende IT- hjælpemidler i alle fag. Læreren har i planlægningen af undervisningen tager højde for elevens deltagelse med hjælpemidlerne, og læreren har gennemtænkt differentieringsmuligheder. Læreren sørger på forhånd for, at læsetekster er digitaliserede og helst uddelt på forhånd.
- **Holddeling:** Eleven undervises inden for klassens rammer i en mindre gruppe for at imødekomme elevens/gruppens særlige behov inden for specifikke faglige områder, - eller på hold på tværs af klasserne.
- **Særlig tilrettelagt undervisning:** Eleven undervises i specifikke områder, fx fonologisk opmærksomhed samt kurser i brugen af kompenserende hjælpemidler.

IT

IT er en vigtig medspiller for ordblindeelever, og eleverne skal derfor hurtigst muligt sættes ind i IntoWords og få en profil, som passer elevens individuelle behov. Eleven skal have motivation for at tænde IntoWords og computeren i hver lektion, hvor det er nødvendigt. Eleven skal opdage, at IT vil hjælpe og afhjælpe læse- og skrivevanskeligheder.

Generelt er det vigtigt at eleven har tilgang til de forskellige digitale hjælpemidler. Lærerne samt læsevejlederen har en vigtig opgave i at holde sig ajour på området.

Forældresamarbejde

Vi vægter forældresamarbejdet højt, og forældrene er en vigtig ressource. Forældrene bliver derfor inddraget fra første bekymring og bliver kontaktet enten telefonisk eller på et møde i forhold til testresultater.

Det er ligeledes essentielt, at forældre og elever informeres så grundigt som muligt. Derfor tilbydes forældre, hvis børn er blevet testet ordblind med Ordblindetesten en individuel samtale, hvor en handleplan bliver gennemgået. Herefter aftales et opfølgningsmøde.

I 1. klasse bliver forældrene kontaktet telefonisk, hvor handleplanen for det videre forløb bliver præsenteret. Opfølgningen sker løbende pr. mail eller ved den først kommende forældresamtale.

I 2. klasse kontaktes forældrene pr. mail, hvis der er grund til bekymring og eleven skal testes med en individuel undersøgelse. Efter den individuelle undersøgelse kontaktes forældrene telefonisk, hvor det videre forløb bliver præsenteret. Opfølgningen sker løbende pr. mail eller ved den først kommende forældresamtale.

I 3. klasse bliver forældrene indbudt til en personlig samtale med skoleleder, kontaktlærer og læsevejleder, hvis eleven bliver testet ordblind med Ordblindetesten.